

КРИВОРІЗЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ

УКРАЇНСЬКІ ВИШИВАНКИ
(методична розробка)

Розробила та провела
бібліотекар Л. Попруга

УКРАЇНСЬКІ ВИШИВАНКИ

Мета: Дати учням знання про народне мистецтво – вишивання;
Ознайомити учнів з відомостями про регіональні особливості оздоблення виробів в українських народних традиціях.

Виховувати почуття гордості за свій народ, захоплення мистецтвом свого народу.

Формувати поняття про культуру одягу та розширити уявлення про українську вишивку і народний костюм.

Розвивати художній смак, інтерес до українського народного одягу, як складової частини духовної культури українців.

Вдягни, людино, рідну вишиванку,
Із чистим серцем в білий світ іди.
Вона зігріє сонцем на світанку,
І оберегом стане від біди.

Бібл. Добрий день! Запрошуємо Вас на свято, але свято незвичайне.
Це свято вишиванки.

Щиро запрошуємо Вас полинати в прекрасний світ народної вишивки, щоб дізнатися більше про наші традиції, обряди, культуру та історію.

Бібл. «День вишиванки» започаткували у 2008 році студенти Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича.
За декілька років це свято стало по - справжньому загальноміським.
В цей день усі бажаючі вбираються у національні сорочки.

Вишиванка – символ Батьківщини,
дзеркало народної душі,
не для когось, не для забаганки,
а для себе ти її носи.

(Відео)

Бібл. Вишита сорочка – це традиційний народний одяг українців.
Споконвіку українські жінки та чоловіки шанували її.
Бо вірили, що вишита сорочка захищає від усього злого людину.
Вишивали переважно матері, щоб їх діти були гарні і щасливі.

Бібл. Україна... Це наша Батьківщина, з нею пов'язані сподівання і наша доля. Вона наша друга матуся, рідна і єдина.

Рідна моя Україно,
 Земле любя і єдина.
 Тут Тарасові стежки,
 Солов'їні пісні.
 Тут калина і верба,
 Тут і радість і журба.
 Ніжне материнське слово
 І така чудова мова!

Бібл. Нас, українців, об'єднує любов до рідної землі, до пісні, до вишивки. Вишита українська сорочка – це не просто одяг, це справжній оберіг.

10 найцікавіших фактів про вишиванку:

- Перші вишивки на території слов'янських країн мали більш релігійний зміст і оберігали їх власників від зла. Саме тому, сорочки оздоблювали візерунками на рукавах, комірах, подолі та всюди, де тіло було відкрите. Існували особливі вишиванки для релігійних ритуалів та святкових подій. А діткам при народженні дарували вишиту сорочку, аби та оберігала їх від злих духів.

- Виявляється вишиванки – один з найдавніших українських атрибутів. Геродот стверджував, що вишивкою був прикрашений одяг скіфів, які довгий час проживали на території України.

Археологи знайшли на Черкащині зображення чоловіків, одягнених у щось дуже схоже на український національний костюм. Знахідка датувалась VI ст.. нашої ери. Такі ж сорочки приписувалися трипільцям.

- Сорочка завжди вишивалась жіночими руками, а тому несла сильний емоційний заряд.

- Символізувала добро, любов і вірність. Давнє замовлення наших предків говорило: «Якою білою є сорочка на тілі, таким щоб і чоловік до жінки був». Саме тому, дівчата повинні були вишити своєму нареченому вишиванку до весілля.

- До речі, про особливе значення чоловічої вишиванки, як символу кохання, ходить ще одна легенда.

Подейкують, що чоловіки довіряли прання своєї сорочки тільки одній єдиній дівчині. Іншим до такого сакрального ритуалу зась. Так чумак підтверджував вірність своїй коханій.

- Першим модником, котрий поєднав вишиванку з буденним одягом, став Іван Франко, котрий носив її під піджак із сучасним вбранням. Саме у такому вигляді письменник зображений на 20- гривневій купюрі.

- Кожен регіон України має свою особливу вишиванку, яка відрізняється від інших технікою та орнаментом. Фактично кожна область

може похвалитися унікальними вишитими сорочками, притаманними тільки їй.

- Дуже багато орнаментів, що використовуються в оздоблені вишиванок сягають своїм корінням до язичницьких часів.

Наприклад, солярні знаки (або «громовий знак», «колесо Юпітера») пов'язані з язичницьким небесним божеством Родом.

- Одним з найоригінальніших видів вишиванок вважають Борщівську. Її особливість полягає в тому, що вона рясно розшита чорними нитками. Розповідають, що колись турки і татари знищили всіх місцевих чоловіків, Тому жінки впродовж кількох поколінь вдягали саме такі сорочки. А у Борщівському храмі знаходиться унікальна ікона на якій зображена Марія, одягнута саме у таку вишиванку.

В українських родин дівчину з раннього дитинства навчали вишиванню, щоб зібрати придане для її майбутньої сім'ї : одяг для себе, дітей, чоловіка. Для прикраси побуту використовували вишиті рушники, подушки, доріжки.

Цікава статистика: у бідної нареченої у скрині для приданого було 30 – 40 вишиванок, із середнім достатком 50 – 70, заможні дівчата збирали 100 і більше предметів одягу.

- Орнаменти, якими прикрашають вишиванки, стали настільки популярними, що тепер ними оздоблюють не тільки сорочки! Останнім часом в українців з'явився новий тренд – авто вишиванка, автомобілісти прикрашають свої транспортні засоби спеціальними наліпками з особливим дизайном (у вигляді вишивки),.

А також і у весільних традиціях шанували вишиванку

Бібл. Саме за вишиваними сорочками упізнають нас українців у всьому світі. Тому, ми повинні завжди повертатися до надбань наших прашурів, шанувати їх і не згубити своєї ідентичності, і тоді під синім небом вічно красуватиметься українська вишиванка.

Бібл. Наше свято добігло кінця. Ми бажаємо Вам миру, злагоди , добра!
Хай вишиті українські сорочки, скатертини, рушники, ікони, картини стануть оберегами у ваших оселях!

